പരിജനാനുരാഗവിരചിതശബള സംശബ്ദ സലിലസിതകിസലയതുളസികാ
ദുർവാങ്കുരൈരപി സംഭൃതയാ സപര്യയാ കില പരമ പരിതുഷ്യസി (5-3-6)
അഥ കഥഞ്ചിത് സ്ഖലനക്ഷുത്പതനജൃംഭണ ദുരവസ്ഥാനാദിഷു
വിവശാനാം ന: സ്മരണായ ജ്വരമരണദശായാമപി സകലകശ്മലനിരസനാനി
തവ ഗുണ കൃത നാമാധേയാനി വചന ഗോചരാണി ഭവന്തു (5-3-12)

ശുകമുനി തുടർന്നു: നാഭിരാജൻ മേരുദേവിയെ വിവാഹം ചെയ്തു. അവർക്ക് കുറേക്കാലത്തേയ്ക്ക് കുട്ടികളൊന്നുമുണ്ടായില്ല. അതുകൊണ്ട് ഭഗവൽപ്രസാദത്തിനായി പ്രത്യേക തരത്തിലുള്ള ഒരു യാഗം നടത്താൻ അവർ തീരുമാനിച്ചു. പ്രവർജ്യം എന്ന ഈ യാഗം തീരുന്നതിനുമുൻപേ തന്നെ ഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷനായി. ഭക്തരുടെ അഭിലാഷങ്ങളേതും നിറവേറ്റാൻ തക്ക കരുണാർദ്രമാണല്ലോ ഭഗവൽഹൃദയം. ഭഗവാൻ തൻെറ പ്രഭാപൂർണ്ണിമയോടെ യാഗശാലയിൽ കൂടിയ ഭക്തജനത്തിനു മുൻപിലങ്ങിനെ നിലകൊണ്ടു. രാജാവും പുരോഹിതരായ ബ്രാഹ്മണരും ഭക്തി സമ്പൂർണ്ണമായ ഭാഷയിൽ ഭഗവാനെ പ്രകീർത്തിച്ചു.

“പരബ്രഹ്മസ്വരൂപമായ ഭഗവാനേ, അവിടുത്തെ മഹിമകൾ എങ്ങിനെ വർണ്ണിക്കുവാനാകും? വിജ്ഞാനികളും ഭക്തരുമായ മനീഷികൾ അങ്ങയെ പ്രകീർത്തിക്കാൻ ഭാഷകളും മനുഷ്യബുദ്ധിയും കൊണ്ട് സാദ്ധ്യമല്ല എന്നു മനസിലാക്കിയതുകൊണ്ടാണ് നമ: എന്ന പദം കൊണ്ട് പൂജകൾ ചെയ്യാൻ ഞങ്ങൾക്കു പ്രേരണയുണ്ടായത്. അങ്ങ് ഭക്തരുടെ ഏറ്റവും ചെറിയ പ്രാർത്ഥനകളിൽപ്പോലും സംപ്രീതനാണല്ലോ. ഭക്തിപ്രേമത്തോടെ അൽപ്പം ജലം, തുളസിലയില അല്ലെങ്കിൽ ദർഭപുല്ല് അർപ്പിച്ചു പൂജിച്ചാൽ അങ്ങയെ പ്രസാദിപ്പിക്കാം. അങ്ങാണല്ലോ മനുഷ്യജീവിതത്തിൻെറ ലക്ഷ്യവും മാർഗ്ഗവും. മനുഷ്യൻെറ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടവും അവിടത്തെ സാക്ഷാൽക്കരിക്കുക തന്നെയാണ്. എന്നിട്ടും ഞങ്ങൾ ചെറിയ സ്വാർത്ഥമോഹങ്ങൾക്കായി അങ്ങയെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. അങ്ങയെ ഏറ്റവും ഉചിതമായ രീതിയിൽ സമീപിച്ച് പ്രാർത്ഥിച്ചില്ലെങ്കിൽ കൂടി ഭക്തർക്ക് അനുഗ്രഹമേകാൻ എന്നും അവിടുന്ന് തയ്യാറായിരിക്കുന്നു എന്ന് ഞങ്ങളെ മനസിലാക്കാനാണല്ലോ അങ്ങിപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷനായിരിക്കുന്നത്. ഞങ്ങളുടെ പൂജകളും മഹിമാവർണ്ണനകളും അങ്ങേയ്ക്കുവേണ്ടിയല്ല തന്നെ. അവിടുത്തേക്ക് അതുകൊണ്ട് പ്രയോജനമൊന്നുമില്ല. എങ്കിലും ഇതിൽ താൽപ്പര്യമുണ്ടെന്ന മട്ടിൽ ഞങ്ങൾക്ക് മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷനായി ഭഗവൽധ്യാനം കൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്ക് അനുഗ്രഹമേകാൻ അങ്ങ് നൽകുന്ന അവസരമാണല്ലോ ഇത്. ആ മഹിമാകഥകളിൽ മനസ്സു നിറച്ച് ഭഗവൽപ്രകീർത്തനം നടത്തുക മാത്രമാണ് ഞങ്ങളുടെ കടമ. അതുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ തുമ്മുമ്പോഴും, തട്ടിവീഴുമ്പോഴും, കോട്ടുവായിടുമ്പോഴും, ദു:ഖമുണ്ടാകുമ്പോഴും, ജ്വരബാധയുണ്ടാവുമ്പോഴും, മരണക്കിടക്കയിലും നിസ്സഹായാവസ്ഥയിലും അശക്തരായിരിക്കുമ്പോഴും അവിടത്തെ നാമം ഞങ്ങളുടെ നാവിലുദിക്കാൻ അനുഗ്രഹിച്ചാലും. പാപനാശകവും ആത്മാവിനെ രക്ഷിക്കാനുതകുന്നതുമാണാ നാമം. രജർഷിയായ നാഭിക്ക് അങ്ങയേപ്പോലുള്ളൊരു പുത്രനുണ്ടാവണമെന്നാണാഗ്രഹം. ഞങ്ങൾ ഇത്തരത്തിലുള്ള ചെറിയ കാര്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു അങ്ങയെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്നതിൽ ഞങ്ങളോട് ക്ഷമിക്കണം. അദ്ദേഹത്തിൻെറ ആഗ്രഹം സഫലീകരിച്ചാലും.”

ഭഗവാൻ പറഞ്ഞു: “മാമുനിമാരേ, നിങ്ങൾ എന്നെയൊരു വിഷമഘട്ടത്തിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. കാരണം, ഈ വിശ്വത്തിൽ എന്നേപ്പോലെ മറ്റൊരാളുണ്ടാവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലതന്നെ. അതുകൊണ്ട് എന്നേപ്പോലൊരു പുത്രനു സാദ്ധ്യതയില്ല. എങ്കിലും ബ്രാഹ്മണരായ നിങ്ങൾ എൻെറ നാവാണല്ലോ. നിങ്ങളുടെ വാക്ക് പാഴാവാനും വയ്യ. അതുകൊണ്ട് നാഭിയുടെ പുത്രനായി, എൻെറ ഒരംശം പിറക്കുന്നതാണ്.” അധികം താമസിയാതെ തന്നെ നാഭിരാജൻെറ കൊട്ടാരത്തിൽ ആ തേജ:പുഞ്ജം പരിശുദ്ധസത്വരൂപത്തിൽ രാജസതാമസഭാവങ്ങളേതും കൂടാതെ പ്രത്യക്ഷനായി. രാജാവിനെ അനുഗ്രഹിക്കാനും മനുഷ്യകുലത്തിന് സന്യാസത്തിൻെറയും ധ്യാനത്തിൻേറയും പരമോന്നതഭാവം പഠിപ്പിക്കുവാനും ഭഗവാൻ ഇറങ്ങിവന്നു.